

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет журналістики

Кафедра міжнародної журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« ___ » _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Медіаграмотність (англомовний курс)

для студентів

спеціальності	061 Журналістика
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	061.00.01 Журналістика 061.00.02 Реклама і зв'язки з громадськістю 061.00.05 Міжнародна журналістика 061.00.08 Медіапродюсування

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307985
Програма № 1052/25
Назначений відділу моніторингу якості освіти
Глиссес
(підпис) (прізвище, ініціали)
« ___ » _____ 2025 р.

Київ – 2025

Розробник:

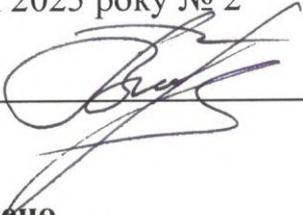
Зайцева Станіслава Станіславівна, кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент кафедри міжнародної журналістики

Викладач:

Зайцева Станіслава Станіславівна, кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент кафедри міжнародної журналістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної журналістики Факультету журналістики

Протокол від «16» вересня 2025 року № 2

Завідувач кафедри _____ Віталій ТЕРЕЩУК

Робочу програму перевірено

_____ . _____ . 2025 р.

Заступник декана _____ Роксолана ДЬЯЧЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	Вибіркова	–
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська	–
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	–
Курс	2	–
Семестр	3	–
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	–
Обсяг кредитів	4	–
Обсяг годин, в тому числі	120	–
<i>аудиторні</i>	56	–
<i>модульний контроль</i>	8	–
<i>семестровий контроль</i>	–	–
<i>самостійна робота</i>	56	–
Форма семестрового контролю	залік	–

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс «Медіаграмотність (англомовний курс)» розрахований на набуття знань та навичок відповідального споживання, створення та поширення інформації в сучасному цифровому середовищі.

Метою курсу є опанування студентами практичних навичок ефективної та безпечної взаємодії з інформацією, отриманою з медіаджерел, розпізнавання маніпуляцій, пропаганди, фейків, а також для розширення словникового запасу з англійської мови майбутніх журналістів.

Завдання курсу:

- забезпечити теоретичними знаннями, необхідними для повсякденної та професійної діяльності;
- опанувати правила медіагігієни;
- сформуванати навичку роботи в сучасному цифровому середовищі;
- розвинути вміння відповідального споживання, створення і поширення інформації;
- випрацювати навичку критичного аналізу інформації з різних медіаджерел.

Дисципліна спрямована на формування таких **компетентностей**:

загальні:

- **ЗК01** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- **ЗК02** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- **ЗК03** Здатність бути критичним і самокритичним;
- **ЗК04** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- **ЗК05** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- **ЗК08** Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

фахові:

- **СК01** Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;
- **СК06** Здатність до провадження безпечної медіадіяльності;
- **СКУ07** Здатність до оцінювання інформації з позицій правових та етичних засад журналістики; до застосування інструментарію фактчекінгу.
- **СКУ08** Здатність аналізувати соціально-психологічні механізми функціонування засобів масової інформації; характеризувати масову комунікацію як соціальний інститут, який формує культурно-ціннісні установки суспільства, його світогляд;

- **СКУ09** Здатність застосовувати набуті знання зі сфери міжнародної комунікації у своїй професійній діяльності та створювати відповідний медіапродукт;
- **СКУ10** Здатність до провадження професійної діяльності у міжнародному медіапросторі, з урахуванням політичних, соціально-економічних, правових аспектів його функціонування;
- **СКУ11** Здатність до інформаційно-аналітичної роботи у сфері масмедіа, зокрема, у міжнародному медіапросторі.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчивши дисципліну «Медіаграмотність (англомовний курс)» здобувач *знатиме:*

- основні поняття, принципи та цілі медіаграмотності;
- роль медіа у формуванні громадської думки;
- механізми поширення дезінформації, фейків та маніпуляцій у медіа;
- критерії оцінки достовірності інформації з різних джерел;
- правові та етичні засади споживання і створення медіаконтенту;
- вплив цифрових технологій на інформаційний простір.

умітиме:

- критично оцінювати інформаційні повідомлення в медіа;
- розпізнавати фейкову інформацію, пропаганду та маніпулятивні техніки;
- використовувати інструменти перевірки фактів (fact-checking);
- ефективно шукати, перевіряти та систематизувати інформацію з різних джерел;
- створювати власні медіапродукти з урахуванням етичних норм і стандартів;
- розвивати навички безпечного й відповідального користування цифровими медіа.

Впродовж вивчення дисципліни мають бути досягнуті такі **програмні результати навчання:**

- **РН01** Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань;
- **РН02** Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції;
- **РН04** Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел;
- **РН05** Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань;
- **РН09** Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства;
- **РН10** Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей та досягнень;
- **РН12** Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, іноземною мовою;
- **РН18** Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва;

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторні				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1. Медіаграмотність у глобальному та національному контексті						
Тема 1. Медіаграмотність та медіаосвіта, їх роль в сучасному світі	10	2		4		4
Тема 2. Історичний розвиток медіа. Інформаційні революції	11	2		4		5
Тема 3. Принципи медіаграмотності згідно з ЮНЕСКО	9			4		5
<i>Модульний контроль</i>	2					
Разом	32	4		12		14
Змістовий модуль 2. Основи якісного висвітлення						
Тема 4. Поняття «новини». Новинні характеристики	10	2		4		4
Тема 5. Неправдивий і маніпулятивний контент	9			4		5
Тема 6. Місінформація і дезінформація	9			4		5
<i>Модульний контроль</i>	2					
Разом	30	2		12		14
Змістовий модуль 3. Критичне мислення і сприйняття інформації						
Тема 7. Медіаграмотність як запорука інформаційної безпеки держави	10	2		4		4
Тема 8. Достовірність джерел інформації	9			4		5
Тема 9. Інструменти пропаганди	9			4		5
<i>Модульний контроль</i>	2					
Разом	30	2		12		14
Змістовий модуль 4. Інформаційна безпека						
Тема 7. Цифровий слід і етика спілкування	8	2		2		4
Тема 8. Особисті дані в мережі	9			4		5
Тема 9. Захист у цифровому середовищі	9			4		5
<i>Модульний контроль</i>	2					
Разом	28	2		10		14
УСЬОГО	120	10		46		56

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Медіаграмотність у глобальному та національному контексті

Тема 1. Медіаграмотність та медіаосвіта, їх роль в сучасному світі

Зміст поняття «медіаграмотність», «медіаосвіта». Завдання курсу. Рівні медіаграмотності. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 5, 6; додаткові — 9, 10, 11, 16, 20.

Тема 2. Історичний розвиток медіа

Історичні етапи розвитку медіа. Інформаційні революції: причини виникнення, результати для суспільства.

Рекомендовані джерела: основні — 3, 8; додаткові — 9, 20.

Тема 3. Принципи медіаграмотності згідно з ЮНЕСКО

Принципи медіаграмотності згідно з ЮНЕСКО. Концепції реалізації медіаосвіти. Впровадження медіаграмотності в різних країнах. Рейтинг країн за рівнем медіаграмотності.

Рекомендовані джерела: основні — 1; додаткові — 15, 20.

Змістовий модуль 2.

Основи якісного висвітлення

Тема 4. Поняття «новини». Новинні характеристики

Новина та інформація, їх відмінність. Складові новини. Основи якісного висвітлення в пресі: точність, об'єктивність і ясність.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 8; додаткові — 9, 15, 19.

Тема 5. Неправдивий і маніпулятивний контент

Прийоми маніпуляції (контролювання інформаційних потоків, фабрикування фактів, дозування інформації, велика брехня та ін.).

Рекомендовані джерела: основні — 1, 8; додаткові — 15, 19.

Тема 6. Місінформація і дезінформація

Місінформація (клікбейт, нецілеспрямоване поширення пліток та ін.). Дезінформація (глибокі фейки, теорії змов, брехня, звинувачення та ін.).

Рекомендовані джерела: основні — 2, 8; додаткові — 17, 18, 19.

Змістовий модуль 3.

Критичне мислення і сприйняття інформації

Тема 7. Медіаграмотність як запорука інформаційної безпеки держави

Медіаграмотність в різних країнах світу та в Україні в умовах війни. Формування громадської думки та психоемоційний стан населення. Навички

оцінки та перевірки інформації. Основні етапи перевірки інформації (загальне ознайомлення, пошук інформації, аналіз).

Рекомендовані джерела: основні — 4; ; додаткові — 17, 18, 19.

Тема 8. Достовірність джерел інформації

Загальні поради щодо перевірки інформації (першоджерела, емоційні вислови, репутація медіа). Критерії достовірності інформації (автор, джерело, дата публікації, якість викладу та ін.). Вікіпедія. Телеграм-канали. Боти.

Рекомендовані джерела: основні — 1; додаткові — 19, 21.

Тема 9. Інструменти пропаганди

Особливості роботи пропаганди. Класифікація пропаганди (біла, чорна, сіра, позитивна, негативна). П'ять інструментів пропаганди (звернення до емоцій, атака опонента, спрощення та перекручування, повторення повідомлення).

Рекомендовані джерела: основні — 8; додаткові — 19, 21.

Змістовий модуль 4. Інформаційна безпека

Тема 7. Цифровий слід і етика спілкування

Інструменти для очищення цифрового сліду. Етика спілкування в мережі. Тролінг. Булінг та ін. Відповідальність за дії в інтернеті.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 6; додаткові — 11, 12, 13, 14, 16, 21.

Тема 8. Особисті дані в мережі

Обробка, зберігання, поширення персональної інформації. Витік інформації. Захист онлайн-профілю. Збір особистих даних в мережі. Дозволи додатків

Рекомендовані джерела: основні — 7; додаткові — 11, 12, 13, 21.

Тема 9. Захист у цифровому середовищі

Загрози у цифровому середовищі (зловмисне програмне забезпечення, фішинг, витік даних, кіберзлочинці). Прослуховування. Методи їх нейтралізації загроз (паролі, подвійна аутентифікація та ін).

Рекомендовані джерела: основні — 7; додаткові — 11, 12, 13, 21.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів						
1	Відвідування лекцій	1	2	2	1	1	1	1	1	1
2	Відвідування практичних занять	1	6	6	6	6	6	6	5	5
3	Робота на практичних заняттях	10	6	60	6	60	6	60	5	50
4	Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	3	15	3	15
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
	Разом			108		107		107		96
Максимальна кількість балів: 418										
Розрахунок коефіцієнта: 418 : 100 = 4,18										

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1			
1	Використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	4	5
2	Використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	5	5
3	Використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	5	5
Змістовий модуль 2			
4	Використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	4	5
5	Використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	5	5
6	Використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	5	5
Змістовий модуль 3			
7	Використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	4	5
8	Використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	5	5
9	Використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	5	5
Змістовий модуль 4			
10	Використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	4	5

11	Використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	5	5
12	Використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою	5	5

Замість виконання вказаних завдань студент може пройти один з безкоштовних курсів на платформах Coursera, Prometheus, Open Learn (див. Розділ 9. Додаткові ресурси).

Критерії оцінювання

Кожна робота оцінюється максимум у 5 балів.

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1	Глибина і повнота розкриття завдань	2 бали
2	Повнота використання рекомендованої літератури	1 бал
3	Обґрунтування висновків	0,5 бали
4	Грамотність, стиль викладу, оформлення роботи	1 бал
5	Обсяг виконаної роботи	0,5 бали

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Контрольна модульна робота, залежно від умов навчання, включає:

Модульна контрольна робота №1

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді написання есе (2 год., 25 балів).

Модульна контрольна робота №2

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді написання есе (2 год., 25 балів).

Модульна контрольна робота № 3

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді написання есе (2 год., 25 балів).

Модульна контрольна робота № 4

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді написання есе (2 год., 25 балів).

Критерії оцінювання

Максимальна оцінка — 25 балів.

Для письмової роботи оцінюється самостійність і оригінальність мислення, аргументованість тез, граматична і стилістична правильність, використання фактичного матеріалу.

6.4. *Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання*

Форма проведення семестрового контролю — *залік*.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.5. *Шкала відповідності оцінок*

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90–100
Дуже добре	82–89
Добре	75–81
Задовільно	69–74
Достатньо	60–68
Незадовільно	0–59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

Разом: 120 год., з них лекційних — 10 год., практичні заняття — 56 год., модульний контроль — 8 год., самостійна робота — 56 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. Медіаграмотність у глобальному та національному контексті (108 балів)		
	1	2	3
Теми лекцій	Медіаграмотність та медіаосвіта, їх роль в сучасному світі (1 бал)	Історичний розвиток медіа. Інформаційні революції (1 бал)	
Теми практичних занять	Медіаграмотність та медіаосвіта, їх роль в сучасному світі (20+2 бали)	Історичний розвиток медіа. Інформаційні революції (20+2 бали)	Принципи медіаграмотності згідно з ЮНЕСКО (20+2 бали)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 2. Основи якісного висвітлення (107 балів)		
	4	5	6
Теми лекцій	Поняття «новини». Новинні характеристики (1 бал)		
Теми практичних занять	Поняття «новини». Новинні характеристики (20+2 бали)	Неправдивий і маніпулятивний контент (20+2 бали)	Місінформація і дезінформація (20+2 бали)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 3. Критичне мислення і сприйняття інформації (107 балів)		
	7	8	9
Теми лекцій	Медіаграмотність як запорука інформаційної безпеки держави (1 бал)		

Теми практичних занять	Медіаграмотність як запорука інформаційної безпеки держави (20+2 бали)	Достовірність джерел інформації (20+2 бали)	Інструменти пропаганди (20+2 бали)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 4. Інформаційна безпека (96 балів)		
Теми	10	11	12
Теми лекцій	Цифровий слід і етика спілкування (1 бал)		
Теми практичних занять	Цифровий слід і етика спілкування (10+1 бал)	Особисті дані в мережі (20+2 бали)	Захист у цифровому середовищі (20+2 бали)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		
Підсумковий контроль	ЗАЛІК		

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Muratova N., Grizzle A., Mirzakhmedova D. Media and information literacy in journalism: a handbook for journalists and journalism educators. Tashkent: Baktria press, 2019. 128 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374920.locale=en>
2. Rethinking Media Literacy: A New Ecosystem Model for Information Integrity. INSIGHT REPORT. *World Economic Forum*. 2025. 45 p. URL: https://reports.weforum.org/docs/WEF_Rethinking_Media_Literacy_2025.pdf (date accessed: 09.09.2025).
3. Yuxuan Zhu. The Historical Evolution of the Media in McLuhan's Theory. *Cross-Currents: An International Peer-Reviewed Journal on Humanities & Social Sciences*, 2022. 8(6), P. 85-90. DOI: 10.36344/ccijhss.2022.v08i06.002
4. Pernisco N. Media Literacy: An essential guide to critical thinking skills for our complex digital world. *IngramSpark*, 2020. 450 p. URL: https://issuu.com/aakioleffa/docs/_ebook_-_media-literacy-an-essential-guide-to-criti
5. Горська К., Желіховська Н. Медіаграмотність: навчально-методичний комплекс. Київ: НН Інститут журналістики, 2025. 77 с.
6. Медіаграмотність та інформаційна стійкість: істотні питання політики. Аналітична записка. Центр “Регіональний розвиток”. 2025. 54 с. URL: https://ppv.net.ua/uploads/work_attachments/RES-POL_Media_Literacy_and_Information_Resilience_2025.pdf
7. Медіаосвіта та медіаграмотність: навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. В. О. Мельничук. Умань: Візаві, 2023. 123 с.
8. Практична медіаосвіта: медіаграмотність в освітньому просторі : навч.-метод. посібник / уклад.: В. В. Байдик, О. В. Проніна; за заг. ред. В. В. Байдик. Лисичанськ, 2021. 66 с.

Додаткові:

9. Children and Parents: Media Use and Attitudes Report. 2025. 67 p. URL: <https://www.ofcom.org.uk/siteassets/resources/documents/research-and-data/media-literacy-research/children/childrens-media-use-and-attitudes-report-2025/childrens-media-literacy-report-2025.pdf?v=396621>
10. International Literacy Day 2025. Promoting literacy in the digital era. UNESCO. 2025. 6 p. URL: <https://www.unesco.org/sites/default/files/medias/fichiers/2025/08/ild-2025-cn-en.pdf>
11. Leen d’Haenens, Willem Joris. Media Literacy in a Digital Age: Taking Stock and Empowering Action. *Media and Communication*. 2025. Volume 13. Article 9759. P. 1–7. DOI: <https://doi.org/10.17645/mac.9759>

12. Media Literacy Practice in education and inter-institutional cooperation process in Norway. Human Rights Academy (Menneskerettighetsakademiet). 2022-2023. 26 p. URL: <https://bcme.eu/wp-content/uploads/2025/04/MIL-in-Norway-Report-2022-2023.pdf>
13. Media literacy. Communications and Digital Committee. 3rd Report of Session 2024–25. Authority of the House of Lords. 2025. 91 p. URL: <https://publications.parliament.uk/pa/ld5901/ldselect/ldcomm/163/163.pdf>
14. Jinchi Guo, Jie Huang. Information literacy education during the pandemic: The cases of academic libraries in Chinese top universities. *The Journal of Academic Librarianship* 47. 2021. P. 1–9. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.acalib.2021.102363>
15. Rachman, R. S., Damaianti, V. S., Mulyati, Y., & Sastromiharjo, A. Effectiveness of instruction-based information literacy training on the readiness of lifelong learning and the students' information literacy ability. *Cypriot Journal of Educational Science*. 2022. 17(9), P. 3354–3366. DOI: <https://doi.org/10.18844/cjes.v17i9.7726>
16. Ross K., Bachmann I., Cardo V., Moorti S., & Scarcelli C. M. The International Encyclopaedia of Gender, Media and Communication - Introduction. In, Ross, Karen, Bachmann, Ingrid, Cardo, Valentina, Moorti, Sujata and Scarcelli, Cosimo Marco (eds.) *The International Encyclopaedia of Gender, Media and Communication*. Wiley. 2020. DOI:10.1002/9781119429128
17. Медіаграмотність та критичне мислення в початковій школі: посібник для вчителя / Бакка Т., Голощапова В., Дегтярьова Г., Євтушенко Р., Іванова І., Крамаровська С., Мелещенко Т, Шкребець О. / За редакцією Волошенюк О., Дегтярьової Г., Іванова В. Київ: ЦВП, АУП, 2017. 196 с.
18. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін: посібник для вчителя. / За ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза. Київ: Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. 201 с.
19. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник для студентів педагогічних коледжів / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Центр Вільної Преси, 2014. 431 с.
20. Приходькіна Н. О. Медіаосвіта у шкільництві англомовних країн: монографія. Київ; Тернопіль: Крок, 2020. 412 с.
21. Руцький С. В. Медіаграмотність як фактор розповсюдження політичної інформації. *Науковий журнал «Політикус»*. Випуск 1. 2025. С. 94–99. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2025-1.14>

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

1. Безплатний курс «Англійська мова для медіаграмотності». *Coursera*. URL: <https://www.coursera.org/learn/media#recommendations>
2. Безплатний курс «Англійська для журналістики». *Coursera*. URL: <https://www.coursera.org/learn/journalism>
3. Безплатний курс «Intermediate English: The Media». *Coursera*. URL: <https://www.coursera.org/learn/intermediate-english-the-media>
4. Безплатний курс «Розуміти сенс новин: уроки новинної грамотності для цифрових громадян». *Coursera*. URL: <https://www.coursera.org/learn/intermediate-english-the-media>
5. Безплатний курс «Медіаграмотність: як не піддаватися маніпуляціям?». *Prometheus*. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/resisting-media-manipulation/>
6. Безплатний курс «Англійська для медіаграмотності». *Prometheus*. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/english-for-media-literacy/>
7. Безплатний курс «Медіаграмотність для освітян». *Prometheus*. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediagramotnist-dlya-osvityan/>
8. Безплатний курс «Медіаграмотність: практичні навички». *Prometheus*. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediagramotnist-praktichni-navichki/>
9. Безплатний курс «Hybrid working: skills for digital transformation». *Open Learn*. URL: <https://www.open.edu/openlearn/digital-computing/hybrid-working-skills-digital-transformation/content-section-2.1>
10. Безплатний курс «Digital skills: succeeding in a digital world». *Open Learn*. URL: <https://www.open.edu/openlearn/mod/oucontent/view.php?id=105154&section=3>
11. Портал медіаосвіти та медіаграмотності. *Українська академія преси*. URL: <https://medialiteracy.org.ua/>
12. Громадська організація “Українська асоціація медіапсихологів та медіапедагогів”. URL: <http://mediaosvita.org.ua/uk/>